

**FACTORS AFFECTING HEALTH PROMOTING BEHAVIOR
AMONG OFFICERS IN THE BUREAU
OF THE ROYAL HOUSEHOLD**

KANOKPORN OUNGWATTANAPHAISAN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN FAMILY HEALTH
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2006

ISBN 974-04-7655-4

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการสังกัดสำนักพระราชวัง
(FACTORS AFFECTING HEALTH PROMOTING BEHAVIOR AMONG
OFFICERS IN THE BUREAU OF THE ROYAL HOUSEHOLD)

กนกพร อึ้งวัฒนะไพศาล 4637445 PPH / M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: พิทยา จารุพูนผล, M.P.H.M., จรวยพร สุภาพ, MD., Fam.Med.,
พัชรพร เกิดมงคล, D.N.Sc., ทรงพล ต่อนี่,ปร.ด. (อายุรศาสตร์เขตร้อน)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง (Cross – Sectional Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการสังกัดสำนักพระราชวัง 6 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ด้านการออกกำลังกาย ด้านโภชนาการ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง ด้านการจัดการกับความเครียด และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการ สังกัดสำนักพระราชวังโดยนำกรอบแนวคิดรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ (Pender,1996) มาประยุกต์ใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการทั้งเพศชายและเพศหญิงที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานสังกัดสำนักพระราชวัง โดยได้รับการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดจำนวน 241 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าสถิติความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product Moment Correlation Coefficient) และ สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับคะแนนการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ68.0) ในรายด้านพบว่าพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านการออกกำลังกายควรปรับปรุงมากที่สุด (ร้อยละ 49.0) เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน พบว่า การรับรู้ภาวะสุขภาพ การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง อิทธิพลระหว่างบุคคล สถานการณ์แวดล้อมเกี่ยวกับการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการ สังกัดสำนักพระราชวัง ส่วนการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการสังกัดสำนักพระราชวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value =0.01) และพบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการ สังกัดสำนักพระราชวังที่ดีที่สุด คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ รองลงมา คือ การรับรู้ภาวะสุขภาพ อิทธิพลระหว่างบุคคล เพศ และอายุ ตามลำดับโดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการสังกัดสำนักพระราชวัง ได้ร้อยละ 44.9 ($R^2 = 0.449$)

ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุกให้ข้าราชการสังกัดสำนักพระราชวังมีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ และมีการรับรู้ภาวะสุขภาพที่ถูกต้อง รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการสังกัดสำนักพระราชวังเกิดการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพต่อไป

FACTORS AFFECTING HEALTH PROMOTING BEHAVIOR AMONG OFFICERS IN THE BUREAU OF THE ROYAL HOUSEHOLD

KANOKPORN OUNGWATTANAPHAISAN 4637445 PPH / M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN FAMILY HEALTH

THESIS ADVISORS: PHITAYA CHARUPOONPHOL, M.P.H.M, JARUEYPORN SUPARP,MD., Fam. Med., PATCHARAPORN KERDMONGKOL, D.N.Sc. AND SONGPOL TORNEE, Ph.D. (TROPICAL MEDICINE)

ABSTRACT

This cross-sectional survey research aimed to determine the health promoting behaviors of government officials working at the Bureau of the Royal Household in six aspects: health responsibility, exercise, nutrition, interpersonal relationship, self-actualization, and stress management respectively by applying the Health Promoting Behavior Model proposed by Pender (1996). Two hundred forty one male and female government officials working at the Bureau of the Royal Household were recruited by means of multi-stage random sampling. Questionnaires were a tool for data collection. Descriptive statistics of frequency, percentage, mean, and standard deviation were employed in data analysis, as well as Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings indicated two-thirds of the subjects, had scores of overall health promoting behaviors at a moderate level. Regarding each aspect of health promoting behaviors, exercise behavior needed to be improved most (49.0%). The perceived health status, perceived benefits of action, perceived self-efficacy, interpersonal influence, and environmental influence to practice health promoting behaviors were positively related to health promoting behaviors, while perceived barriers of action to perform health promoting behaviors were negatively associated with health promoting behaviors with statistical significance at the 0.05 level (p -value = 0.01). The variable that could best predict health promoting behaviors of government officials was perceived self-efficacy to practice health promoting behaviors, followed by perceived health status, interpersonal influence, gender, and age, respectively and could explain the variance of health promoting behaviors by 44.9% ($R^2 = 0.449$).

Based on these findings, it was recommended that proactive measures should be devised to encourage government officials to develop their perceived self-efficacy to practice health promoting behaviors as well as to promote correct perceived health status. Various activities should be planned and continuously organized to enable government officials working at the Bureau of the Royal Household to practice health promoting behaviors to maintain good health.

KEY WORDS: HEATH PROMOTION / BAHAVIOR / GOVERNMENT OFFICERS / BUREAU OF ROYAL HOUSEHOLD